

Системам характерна емергентність – виникнення нових властивостей внаслідок об'єднання елементів. Не виняток і мовна система. Емергентність проявляється в створенні дієслівних шаблонів та конструкцій, які функціонують як єдине ціле.

Ієрархічна організація системи дозволяє їй отримувати інформацію з навколишнього середовища – (кон)тексту. Вертикальна організація системи мови відповідає ієрархічній організації людської когнітивної системи та є підставою для побудови ментальної моделі дієслова. Різні ієрархічні рівні системи породжують закономірності різного порядку.

Функційний підхід до розуміння системи ґрунтується на її цілеспрямованості, телеологічності. Текст є продуктом вибору з великої системної мережі з метою реалізації певної функції [4].

Викладені теоретичні засади підкреслюють важливість розуміння мовної системи як структурно-функційної єдності. Це відкриває шлях до конструювання ментального портрету дієслова в англійській мові, що фіксує потенціал його значення. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на розробку ефективних моделей системного аналізу дієслів як окремих одиниць і як класу дієслова в цілому.

ЛІТЕРАТУРА

1. Сосюр Ф. де. Курс загальної лінгвістики / перекл. з франц. А. Корнійчук, Т. Тищенко. Київ : Основи, 1998. 324 с.
2. Bertalanffy L. von, General System Theory – A Critical Review. *General Systems*. 1962. Vol. VII. P. 1–20.
3. Goldberg A.E. *Explain me this: Creativity, Competition, and the Partial Productivity of Constructions*. Princeton / Oxford : Princeton University Press, 2019. 195 p.
4. Halliday M.A.K., Matthiessen C. *Halliday's Introduction to Functional Grammar* (4th ed.). Oxon : Routledge, 2014. 808 p.
5. Langacker R. W. *Nominal Structure in Cognitive Grammar*. The

Ковальчук Наталя Миколаївна

кандидат педагогічних наук, доцент,
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

ТЕМАТИЧНА ТИПОЛОГІЯ АНГЛОМОВНИХ АБРЕВІАТУР У ГАЛУЗІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Це повідомлення розглядає систему тематичних груп (ТГ) англомовних аббревіатур трьох категорій: “студенти, учні та їхні рівні засвоєння іноземної мови”, “мова як мета навчання або дослідження” і “умови навчання та викладання”. Згадані аббревіатури можна об'єднувати у певні групи за різними ознаками, наприклад, за семантичним принципом. У цьому повідомленні такі групи називаються тематичними, а до складу кожної з них входить певна кількість одиниць, що мають спільну приналежність до певної теми, незалежно

від їхніх структурних ознак. Відповідно, до однієї ТГ можуть входити аббревіатури різних типів, включаючи скорочення, акроніми, анкопи, синкопи тощо. Спільною екстралінгвістичною властивістю аббревіатур однієї ТГ є денотативна ознака, яка стосується позамовної реальності.

Спираючись на аналогічні дослідження галузевої тематичної типології термінів в українській мові [1–5], *актуальність* цієї розвідки обґрунтовується недостатнім ступенем вивчення аббревіатур в англійській мові та необхідністю дослідження відповідної тематичної типології. *Метою* дослідження була розробка згаданих ТГ, а *завданнями* – відбір термінологічного корпусу, його аналіз, формулювання висновків та перспектив.

Теоретичні основи дослідження. Терміносистема англійської мови ґрунтується на певних поняттєвих ознаках, компоненти якої можна об'єднати у ТГ, які тлумачаться як єдності термінів, організованих за спільними денотативними ознаками. Розподіл термінів на ТГ розглядається як важлива складова процесу вивчення терміносистеми. Корпус дослідження включав 100 аббревіатур, відібраних з оригінальних англомовних джерел відповідної галузі. *Результати дослідження.* ТГ проаналізованих англомовних аббревіатур відзначаються варіативністю з точки зору їхньої розгалуженості, компонентного складу, структури, приналежності до частин мови та способів термінотворення. Кількість компонентів досліджених аббревіатур варіюється від одного до п'яти, однак переважна їх більшість має від двох до чотирьох складових. За способом термінотворення переважають акроніми. Спостерігаються випадки омонімії.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Спільні поняттєві ознаки складників усіх ТГ забезпечують їхню тематичну цілісність, логічність і чіткість. Моделі термінотворення, структурні характеристики та способи перекладу аббревіатур потребують додаткового вивчення.

Дослідження проводилось в межах проєкту EU Next Generation EU through the Recovery and Resilience Plan for Slovakia under the project No. 09I03-03-V01-00148.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бородіна Н.С. Основні класифікаційні ряди в українській лінгводидактичній термінології. *Термінологічний вісник: Збірник наукових праць*. Київ : Інститут української мови НАНУ, 2013. Вип. 2(1). С. 145–149.
2. Герасімова О.М. Особливості перекладу термінів (на прикладі прикордонного дискурсу). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. Філологія*. 2016. № 22. С. 180–182.
3. Коваль Р., Тиравська О. Проблеми перекладу термінології реабілітації. *Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. Серія “Проблеми української термінології”*. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2017, № 869. С. 39–46.
4. Лепеха Т.В. Лексико-семантичні та словотвірні-структурні особливості судово-медичної термінології : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: 10.02.01. Дніпропетровськ, 2000. 19 с.
5. Харчук Л.В. Тематична класифікація українських електроенергетичних термінів. *Термінологічний вісник: Збірник наукових праць*. Київ : Інститут української мови НАНУ, 2013. Вип. 2(2). С. 72–77.